

EU Carbon Border Adjustment Mechanism

Het Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM) van de Europese Unie (EU) is een nieuw regelgevend instrument gericht op het aanpakken van koolstoflekage als gevolg van verschillen in koolstofprijzen en klimaatregelgeving tussen landen. Dit mechanisme is bedoeld om Europese industrieën te beschermen tegen oneerlijke concurrentie en tegelijkertijd te zorgen voor een gelijk speelveld voor EU-landen met ambitieuze klimaatdoelstellingen en te voorkomen dat koolstof intensieve activiteiten worden verplaatst naar regio's met minder strenge milieunormen.

Hoe werkt CBAM

Het operationele kader van CBAM omvat de implementatie van een koolstofprijs op specifieke goederen die in de EU worden geïmporteerd, die wordt bepaald op basis van de uitstoot van de productieprocessen die in deze goederen zijn ingebed. De koolstofprijs is afgestemd op die van het Europese emissiehandelssysteem (EU ETS), terwijl het tarief wordt verminderd met lokale koolstofbelasting die in het exporterende land wordt betaald, indien van toepassing. Importerende bedrijven moeten rapporteren over de directe en indirecte ingebedde emissies van de goederen die ze importeren. Bedrijven die CBAM-producten importeren zijn verplicht om CBAM-certificaten van de EU-autoriteiten te kopen voor elke ton koolstofemissie die in de producten is ingebed.

De invoering van de CBAM van de EU heeft aanzienlijke gevolgen voor de dynamiek van de wereldhandel. Aangezien de EU een koolstofprijs oplegt aan geïmporteerde goederen, kan dit leiden tot verschuivingen in handelsstromen en concurrentievermogen van bedrijven en regio's. Bedrijven van buiten de EU zullen rekening moeten houden met de koolstofintensiteit van de producten die ze naar de EU-markt exporteren, wat kan leiden tot veranderingen in productiepraktijken en de invoering van schonere technologieën kan stimuleren. Tegelijkertijd zal de gratis toewijzing van ETS-rechten in de EU worden beperkt, waardoor de prijs van koolstof binnen de EU zal stijgen. Deze dynamiek heeft tot doel om gelijke concurrentievoorwaarden te creëren door ervoor te zorgen dat geïmporteerde goederen in overeenstemming zijn met het ambitieuze klimaatbeleid en het interne koolstofprijsmechanisme van de EU. Het bevordert ook de dialoog en samenwerking tussen de EU en haar handelspartners om gezamenlijke klimaatproblemen aan te pakken.

CBAM-toepassingsgebied

De producten die in eerste instantie onder CBAM vallen zijn:

<u>Productcategorie</u>	<u>Productvoorbeelden</u>
IJzer en staal	Staalplaten, buizen, ijzeren staven, schroeven en bouten van ijzer of staal
Aluminium	Aluminium platen, staven en profielen
Cement	Portlandcement, cementklinkers, gebrande klei en aluminiumcement
Waterstof	Waterstofgas
Kunstmest	Minerale of chemische meststoffen, ammoniak en salpeterzuur
Elektriciteit	Elektriciteit gebruikt bij de productie van CBAM-goederen

CBAM zal een reeks producten omvatten, waaronder ijzer, staal, aluminium, cement, waterstof en meststoffen. Directe emissies en indirecte emissies van alle producten worden meegenomen in de rapportageperiode, terwijl indirecte emissies van ijzer en staal, aluminium en waterstof voor de definitieve periode worden uitgesloten. Voor 2026 zal de EU-Commissie beoordelen of de indirecte emissies van ijzer, staal, aluminium en waterstof en de uitstoot van het vervoer van de CBAM-goederen aan het toepassingsgebied kunnen worden toegevoegd. Tegelijkertijd zal het productbereik van het CBAM-mechanisme mogelijk worden herzien. Er zal worden onderzocht of andere goederen kunnen worden opgenomen die worden geproduceerd in sectoren die onder de EU ETS vallen en gevoelig zijn voor koolstoflekage, zoals bepaalde downstreamproducten en producten die tijdens de Europese onderhandelingen als geschikte kandidaten zijn geïdentificeerd (d.w.z. chemicaliën en polymeren).

Wanneer wordt CBAM van kracht

Gezien de omvang van de veranderingen die CBAM met zich meebrengt, is er een overgangsperiode ingesteld tussen 1 oktober 2023 en 31 december 2025, die leidt tot de volledige implementatie in 2026. Deze periode geeft industrieën, importeurs en andere belanghebbenden de tijd om zich aan te passen aan het nieuwe regelgevingskader. Het biedt bedrijven de kans om hun activiteiten, toeleveringsketens en rapporteringssystemen te evalueren en aan te passen om aan de CBAM-vereisten te voldoen.

Tijdens deze fase kunnen industriële spelers proactief koolstofreductiestrategieën onderzoeken, investeren in schonere technologieën en hun koolstofboekhouding verbeteren. De overgangperiode dient als een cruciale fase voor het opbouwen van veerkracht, het bevorderen van innovatie en het garanderen van een soepele integratie van CBAM in de bedrijfspraktijken van de betrokken industrieën. De deadline voor het indienen van de kwartaalrapporten is 1 maand na het einde van elke driemaandelijkse rapportageperiode. De deadline voor het eerste rapport is 26 januari 2024. Wanneer de definitieve rapportageperiode in 2026 begint, moeten geautoriseerde declaranten uiterlijk op 31 mei van elk jaar een CBAM-aangifte indienen bij de bevoegde autoriteit, waarin ze rapporteren over het voorgaande kalenderjaar. Bovendien zullen importeurs vanaf 2026 CBAM-certificaten, verkregen via veilingen, moeten inleveren voor de geïmporteerde producten. Er zal een geleidelijke invoering zijn met een toenemende dekking van de geïntegreerde emissies van geïmporteerde goederen vanaf 2026. De volledige geïntegreerde emissies zullen vanaf 2034 worden gedekt.

De CBAM-aangifte moet de onderstaande informatie bevatten.

1.	De totale hoeveelheid van elk type CBAM-goederen die tijdens het kalenderjaar zijn ingevoerd.
2.	De totale geïntegreerde emissie, uitgedrukt in ton CO ₂ -uitstoot.
3.	De totale indirecte emissie, uitgedrukt in de hoeveelheid verbruikte elektriciteit met een emissiefactor voor de CBAM-goederen.
4.	Het totale aantal CBAM-certificaten dat overeenstemt met de totale ingebedde emissies en dat moet worden ingeleverd, na aftrek van de koolstofprijs die in het land van oorsprong is betaald en de noodzakelijke aanpassing van de mate waarin EU-ETS-emissierechten gratis worden toegewezen voor vergelijkbare in de EU geproduceerde goederen.

Het driemaandelijkse CBAM-proces

Hieronder beschrijven we het proces van CBAM-conformiteit vanaf de invoer uit niet-EU-landen tot de indiening van het kwartaalverslag in het voorlopige CBAM-register van het EU-handelsportaal in zes vereenvoudigde stappen:

(1) Invoer van goederen: De importeur (aangever) ontvangt CBAM-goederen uit verschillende installaties, mogelijk uit verschillende landen buiten de EU.

(2) Douaneaangifte: Voor elke invoer dient de importeur de gebruikelijke douaneaangifte in. De douaneautoriteit van de relevante EU-lidstaat controleert en klaart de invoer, zoals gebruikelijk.

(3) Informatie over de invoer: De douaneautoriteit informeert de Europese Commissie via het overgangsregister CBAM over deze invoer. Deze informatie kan vervolgens worden gebruikt om de volledigheid en nauwkeurigheid van de driemaandelijkse CBAM-rapporten te controleren.

(4) Opvragen van gegevens over geïntegreerde emissies: De rapporterende aangever vraagt de relevante gegevens over specifieke ingebedde emissies van de geïmporteerde CBAM-goederen op bij de marktdeelnemers. De marktdeelnemers antwoorden door de gevraagde gegevens op te sturen, indien mogelijk met behulp van het daartoe door de Commissie verstrekte model. De gegevens kunnen vrijwillig worden geverifieerd door een derde partij.

(5) Kwartaalverslagen over geïntegreerde emissies: De rapporterende declarant kan dan het driemaandelijkse CBAM-verslag indienen bij het overgangsregister CBAM van het EU-handelsportaal voor klanten.

(6) Informatie-uitwisseling/boeterisico: Er vindt informatie-uitwisseling plaats tussen de Commissie en de bevoegde autoriteiten in de EU-lidstaten. De Commissie informeert op basis van de douanegegevens welke aangevers worden geacht CBAM-verslagen in te dienen. Als er onregelmatigheden worden vastgesteld, brengt de Commissie de bevoegde autoriteit hiervan op de hoogte.

De aanpak van RSM Nederland bestaat uit het verkrijgen van diepgaand inzicht in de activiteiten, bedrijfsstructuren en de huidige positie van onze cliënten op het gebied van CBAM-implementatie en het nalevingsraamwerk. Als u vragen heeft over dit artikel, neem dan contact op met Gidion Lont (glont@rsmnl.nl) - +31(0)6-82620632).